

SA VELLA REBISCA , qui en sap res?

Mentre uns pobles van tancant les festes, altres les obren, i en aquest cas ens toca als ferrerriencs d'obrir-les. De qualque manera fa la impressió que és una forma de tancar un curs i obrir-ne un altre amb la major de les alegries, amb l'esperit ben alt i envoltats de festa.

Per la meua part, vos he de comentar que aquest curs una de les feines, de caràcter personal, que he duit a terme ha estat endinsar-me en l'obra musical de mestre Biel Cardona Enrich (1880-1974), conegut músic ferrerrienc. La majoria el coneixem per haver fet l'any 1920 un arranjament a la partitura de G. Oudrid *El postillón de la Rioja*, el clàssic "*Jaleo*", que ell va titular "*Jaleo de San Bartolomé*". De totes maneres, el que sí és cert és que la resta de la seva obra poca gent la coneix. Jo n'era un, d'aquests, i per açò és que em vaig posar a cercar. Vaig consultar, entre altres, els arxius musicals de la parròquia, de la banda i, és clar, els de la seva família. Realment em va sorprendre per la seva densitat, excel·lents qualitats i varietat. Bé, el cas és que he de dir-vos, per a qui no el coneixia, que mestre Biel tenia molt bones qualitats tant per a la composició com per a la interpretació. De fet tocava, a part de l'orgue (que era el seu instrument preferit), el piano, diferents instruments de buf, com ara el clarinet o el bombardí, l'acordió, i també mencionar que d'al·lot havia estat fabioler de les festes de Sant Bartomeu.

I precisament, sabent que havia estat fabioler, quina va ser la meua sorpresa trobar entre les partitures ja grogues, envellides pel temps, una que titulava "*Algunes tocadetes de fabiol que s'interpretaven en els anys 1880 y 1895*". Tot d'una vaig clavar els ulls damunt aquell paper: constava de cinc cançonetes per a fabiol. La primera, "*Sa colcada*", és la que encara sentim sonar al fabioler per les nostres festes. Té unes petites diferències en els compassos 15 i 23, i avui s'hi afegeixen algunes notes d'appoggiatura per donar-li una interpretació més fluida a la vegada que més elegant. Unes diferències poc significatives, segurament a causa del pas dels anys. La segona, el "*Ball d'Escòcia*" –de vegades estraït en "*Ball des còssil*" (!)-, també és força coneguda de tothom. I les altres tres me van venir ben de nou: "*Madò de s'Oli*", "*Sa vella rebisca*" i "*Cançó del gegant*". Vaig posar-me a cercar si qualcú les coneixia o si en trobava cap referència. Vaig consultar alguns estudiosos del nostre món de la música i, de moment, encara ningú no me n'ha sabut dar clarícies. "*Sa vella rebisca*" va ser la que em va cridar l'atenció, perquè cosa jo en sabia, però amb una primera mirada a la partitura ja vaig conèixer que no tenia res a veure amb aquella senyora que "se n'anava a missa sense pentinar". Les tres cançons, a la vegada que senzilles a l'hora d'interpretar-les, són ben polides. Aquestes cinc cançonetes, a Ferreries el fabioler les interpretava a finals del segle XIX; realment curiós! Haurem d'esperar que qualque historiador o musicòleg o qui sigui qualque dia sabrà dir-nos si aquesta *vella rebisca* anava ja finalment ben pentinada... o continuava encara tota escambuixada!

(Article publicat al *Diari Menorca* en l'*Especial Sant Bartomeu* de l'any 2006)

Per Bep Cardona Truyol